

ENONTEKIÖN
PERUSTURVALAUTAKUNTA
TOIMINTAKERTOMUS 2015

SISÄLTÖ

1. Sosiaalisihteerin katsaus s. 3 – 4
2. Perusturvalautakunnan bsc-kortti s. 5 - 7
3. Suoritteiden määrä s. 7
4. Talous- ja velkaneuvonta s.8
5. Luppokoti s. 8 – 11
6. Toimintakeskus Hyrylä s. 12 - 16
7. Kotipalvelu s. 17 - 24
8. Kutsutaksiliikenne s. 25
9. Omaishoidontuki s. 25 – 26
10. Mettäterapia s. 26
11. Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen ryhmä s. 26
12. Vanhusneuvosto s. 27
13. Perusturvalautakunnan kokoukset v. 2015 s. 27

1. SOSIAALISIHTEERIN KATSAUS ; VUOSI 2015

1. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus ns. ”Sote-uudistus ”

Lakia ei asiasta säädetty vuonna 2015. Valmistelutyö jatkui valtakunnallisella tasolla ja Lapin maakunnan alueella. Enontekiön sosiaalitoimi osallistui Lapin sairaanhoitopiirin perusterveydenhuollon kehittämisyksikön koordinoimaan palvelupolkujen yhtenäistämisen ja kehittämistyöhön. Saamenkielinen kehittäjä-sosiaalityöntekijä Anne-Maria Näkkäläjärvi osallistui asiantuntijana hoitopolkutyöhön saamenkielisten palvelujen osalta. Sosiaalisihteeri-lastenvalvoja Annikki Kallioniemi toimi perusterveydenhuollon kehittämisyksikön ohjausryhmän jäsenenä. Enontekiön kunta osallistui myös Lapin Liiton Sote-Savotta-hankkeeseen.

Sosiaalitoimi osallistui Lapin sairaanhoitopiirin ilmoittamana Sosiaali- ja terveysministeriön rahoittamaan, Pohjois-Suomen sosiaalialan Kehittämiskeskuksen koordinoimaan ”Seniori-Kasteeseen” jossa kehitettiin yhtenäisiä palveluja muistisairaille työkokouksin ja valmennuksin. Hanke jatkuu lokakuuhun 2016 saakka. Hankkeessa järjestettiin myös vanhusneuvostoille kokoontumisia ja valmisteltiin Lapin alueelle yhtenäistä Laki ikääntyneen väestön tukemisesta ja palveluista mukaista alueellista suunnitelmaa.

2. Palvelujen suunnittelu

Valtuusto hyväksyi Laki ikääntyneen väestön tukemisesta ja palveluista mukaisen toimenpidesuunnitelman v. 2014. Toimenpidesuunnitelman mukaisesti v. 2015 perusturvalautakunnan asettama työryhmä paneutui vanhusneuvoston ohjauksessa palveluasumisen, kotipalvelun ja laitoshoidon kokonaisuuden selvittämiseen. Ryhmä päätyi esittämään Luppokodin, jonka tilat eivät täytä nykypäivän vaatimuksia, korvaamista tehostetun palveluasumisen yksiköllä. Kunnan investointiohjelmaan vv. 2016-2018 sisällytettiin asumisyksikön suunnittelumääräraha vuodelle 2016.

3. Talous

Perusturvalautakunta haki ylitysoikeutta perusturvan menoihin 350 000 €, minkä ylitysoikeuden valtuusto myönsi. Perusturvalautakunnan menot ylittyivät kuitenkin 734 784 € (tilanne 23.2.2016). Ylitys aiheutuu lähes pelkästään erikoissairaanhoidon menojen toteutumasta. Ylityksen suuruutta ei osattu arvioida. Tämä johtuu siitä, että loppuvuoden erikoissairaanhoidon laskut olivat keskimääräistä suurempia. Palautusta ensihoidon menoihin asukaskohtaisen menon ylityttyä saatiin ennakoitua vähemmän. Kalliin hoidon tasauksen tasattavien hoitokustannusten määrää nostettiin Lapin sairaanhoitopiirissä eikä tasausta maksettu lainkaan Enontekiön kunnalle v. 2015 toteutuneiden hoitojen perusteella. Erikoissairaanhoidon käytön lisäykseen ei ole löydetty yhtä syytä; lisääntyneen käytön ajatellaan liittyvän väestön ikääntymiseen ja satunnaisiin tekijöihin. Sosiaalitoimessa pyritty, lautakunnan päätöksen velvoittamana, ennaltaehkäisemään sairauspoissaoloja. Tähän saatu apua työterveyshuollosta; fysioterapeutti pitänyt viiden tapaamiskerran sarjan ”Työkunto” oman terveyden ylläpitämisestä sekä työergonomiasta Luppokodilla ja kotipalvelussa. Esimiestukea lisättiin; Luppokodin vastaava hoitaja työskenteli yksinomaan Luppokodissa ja kotipalvelussa esimiestyössä toimi vanhustenhuollon sosiaaliohjaaja. Kotipalvelussa sairauspoissaolot vähentyivät ja Luppokodilla pysyivät ennallaan verrattuna vuoteen 2014. Kuitenkin sijaisia jouduttiin

palkkaamaan ennakoitua enemmän , mikä johtui siitä että paljon apua tarvitsevien asiakkaiden määrä lisääntyi, jolloin ilman sijaisia ei pärjätty.

Työttömyysturvan osalta kunnan vastuu pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatuesta lisääntyi . Kunta maksoi 2015 alusta alkaen puolet yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneiden työttömyysturvasta ja 70 % yli 1000 päivää työmarkkinatukea saaneiden työmarkkinatuesta. Työmarkkinatuen kuntaosuuden nousua pyrittiin hillitsemään kunnan työllistämisellä, mihin työllistämiseen kunnan sosiaalitoimelle ja tekniselle toimistolle on varattu määräraha. Syyslukukaudella ei palkkatukea enää kuitenkaan saatu, koska te-toimiston palkkatukeen kunnille varaamat määrarahat loppuivat. Pitkäaikaistyöttömät ovat Enontekiöllä pääosin ikääntyneitä ja työttömistä osa siirtyi eläkkeelle. Työmarkkinatuen kunnan maksuosuus säilyi melkein aiemmalla tasolla.

4. Lastensuojelu ja vammaispalvelu

Lastensuojeluilmoituksia tuli alle 10 kappaletta. Lastensuojelun piirissä olevien lasten määrä ei lisääntynyt.

Vammaispalveluissa hakemukset ja suoritteet edellisvuosien tasolla.

5. Yhteenveto

Sosiaalitoimen osalta kunnan asettamat tavoitteet pääosin saatiin toteutettua .

Toimeentulotuessa , lastensuojelussa ja vammaispalveluissa lain asettamat määräajat eivät ylittyneet. Henkilöstön ammattitaito, ja sitoutuminen , auttoivat selviytymään isosta työmäärästä.

23.2.2016 Annikki Kallioniemi

2. PERUSTURVALAUTAKUNNAN BSC-KORTTI

Näkökulmien mukaiset tulokortit

- toimintakykyä tukevat, lakisääteiset, sosiaali- ja terveyspalvelut suomen ja saamenkielellä.
- varhaisen tuen ja edistävien palvelujen painottaminen
- aikaansaapa ja hyvinvoiva henkilöstö.

ASIAKAS	Tavoitteet	Mittarit	Toteuma
Osallisuus Vaikutta- vuus	Osallisuutta edistetään syrjäytymisen ehkäisemiseksi, pääpaino työttömien aktivoinnissa sekä päihdehaittoja ehkäisevässä työssä Palvelut edistävät asiakkaan hyvinvointia	Palvelusuunnitelmat ja vastuuhenkilö % asiakkaista Ryhmätoimintakerrat päihdehuollossa Tyytyväisyyskyselyt	Omatyöntekijät nimetty kotipalvelussa Palvelusuunnitelmat kotipalvelussa ja Luppokodissa, lastensuojelussa. Osin aikuissosiaalityös-sä Tyytyväisyyskyselyt tehty kotipalvelussa ja Hyrylässä

PROSESSI	Tavoitteet	Mittarit	Toteuma
Palvelutarpeen arviointi monipuolisesti	Palvelujen piiriin otetaan asiakas huolellisen palvelutarpeen selvityksen perusteella, tarvittaessa moniammatillinen arviointi	Tehdyt palvelutarpeen arvioinnit	Kotipalvelussa Lastensuojelussa, työttömien palveluissa, vammaispalveluissa tehty määrääjassa. Aikuissosiaalityössä puuttuu osin.
Kulttuuritaustan huomioiminen	Saamenkieliset asiakkaat saavat keskeiset palvelut saamenkielellä, asiakkaan kulttuuritausta huomioidaan palvelusuunnitelmissä	Palvelutarvekartoitukset saamenkielellä vanhustenhuoltopalveluissa ja sosiaalityössä.	toteutunut
Vastuutyöntekijän työmallin hyvä toteutus	Lainsäädännön edellyttämän vastuutyöhenkilötyön toteutus	Vastuuhenkilö nimetty ja tiedotettu % asiakkaista	Vanhuspalveluissa nimetty ja tiedotettu
Tiedotus	Hyvä ulkoinen ja sisäinen tiedotus	Kunnan kotisivuilla sosiaalitoimen osuus ajan tasalla Ajantasalla olevat sähköpostilistat säännölliset työpaikkakokoukset	Muutoin kohtuullisesti, mutta tieto jonotusajoista vanhuspalveluihin puuttuu. Jonotusaikatietoa ei ole julkistettu koska käytännössä jono ollut olematon. Asia korjataan 1.1.2016 alkaen.

			Työpaikkakokoukset pidetty säännöllisesti.
--	--	--	--

TALOUS	Tavoitteet	Mittarit	Toteuma
Raami pitää	Henkilöstö on tietoinen perusturvalautakunnan talousarvion käyttösuunnitelmasta Talousarvion toteutumisen seuranta koko henkilöstön voimin	Alkuvuoden talousarviokokous; syksyn seuranta- ja suunnittelukokous	Sosiaalipalvelujen ja toimeentuloturvan osalta ylitys 72 219 € - Luppokodissa ja kotipalvelussa sijaisten palkkaukseen varattu määräraha ylittyi, SHL kuljetuspalvelu ylittyi kutsutaksilikenteessä ylitys, toimeentuloturva ssa ylitys avustuksissa Erikoissairaanhoidon menot ylittyivät huomattavasti mitä ylitystä ei voitu kattaa muista menoista

HENKILÖSTÖ	Tavoitteet	Mittarit	Toteuma
Työhön perehdyttäminen	Perehdytystä kehitetään	Perehdyttämistä koskevan tarkistuslistan allekirjoittaneet	Tarkistuslistoja ei ole allekirjoitettu, mutta perehdyttämiskansiot on tarkistettu
Ammattitaidon ylläpito	Koko henkilöstö osallistuu täydennyskoulutukseen 3 pv/vuosi pääosin paikkakunnalla tapahtuvassa lähi- tai videokoulutuksella Vuorovuosin myös kunnan ulkopuoliseen koulutukseen osallistuminen Työnohjaus jatkuu	Koulutukset; koulutuspäivät vähintään 3 pv/työntekijä Työnohjaus /piirissä vähintään 50 % ihmishdetyötä tekevistä henkilöstöstä	Koulutustiedot henkilöstöraporttiin; videokoulutusten osalta tilastointia ei kaikilta osin ole ollut. Työnohjausta on ollut vain Toimintakeskus Hyrylässä, koska työnohjausta myyvää tahoja ei

			ole löydetty.
Työhyvinvointi	Sairauslomien määrä laskuun	Työhyvinvointisuunnitelmat Sairauspoissaolot	Työhyvinvointisuunnitelmat toteutettiin. Sairauspoissaolot laskivat Luppokotia lukuun ottamatta jossa sairauspoissaolujen määrä pysyi ennallaan, kuitenkin alemmalla tasolla kuin 2013

3. SUORITTEIDEN MÄÄRÄT

	asiakkaat/kotitaloudet	asiakkaat/kotitaloudet	asiakkaat/kotitaloudet
	2013	2014	2015
vaikeavammaisten kuljetuspalvelu	18 (1331 matkaa)	20 (1062 matkaa)	22 (922 matkaa)
sosiaalihuoltolain muk. kuljetuspalvelu	17 (497 matkaa)	14 (288 matkaa)	14 (357 matkaa)
henkilökohtaisen avun saajat	6	6	8
omaishoidon tuella hoidetut	40	35	32
kodinhoitoapua saaneet lapsiperheet	4	1	4
kodinhoitoapua saaneet vanhuskotitaloudet	39	42	54
Perustoimeentulotukea saaneet kotitaloudet	73	69	62
Täydentävää toimeentulotukea saaneet kotitaloudet	43	44	37
Luppokodin pitkäaikaiset hoitopäivät	6818	6557	6498
Luppokodin lyhytaikaiset hoitopäivät	724	614	808

4. TALOUS- JA VELKANEUVONTA

Enontekiön kunnassa talous- ja velkaneuvonnasta vastaa saamenkielinen sosiaalityöntekijä Anne-Maria Näkkäljärvi. Velkaneuvontaan käytettävä työaika oli vuonna 2015 1,5 pv/kk ja vuonna 2015 Näkkäljärvi suoritti talous- ja velkaneuvonnan jatkokurssin.

Talous- ja velkaneuvontaan sisältyi mm. ohjausta, talousneuvontaa ja avustamista vapaaehtoisten velkajärjestelyjen laatimisessa ja lakisääteiseen velkajärjestelyyn hakeutumisessa sekä ennaltaehkäisevää talousneuvontaa ja tiedottamista mm. yleisötilaisuuksissa ja radiossa.

Vuoden 2015 aikana talous- ja velkaneuvontaa sai 10 asiakasta, joista 3 pääsi velkajärjestelyyn piiriin. Talous- ja velkaneuvonnassa keskimääräinen jonotusaika oli 4 kk.

5. LUPPOKOTI

Luppokoti toteutuma v. 2015

Visio: Soma koti, keskellä kylää, tunturin juurella, joka tarjoaa mahdollisuuden kodinomaiseen asumiseen niille enontekiöläisille ikäihmisille, jotka eivät enää selviydy kotihoidon turvin kotona

Kriittiset menestystekijät: Palveluita tarjotaan taloudellisesti, asukkaan omia voimavaroja kannustaen ja tukien. Keskeistä on virikkeellisuuden ja yhteisöllisyyden lisääntyminen sekä avoin ja lämmin ilmapiiri.

Henkilöstön jaksaminen ja hyvinvointi

Luppokodin arvot: "Viiden tähden Luppokoti": Kunnioittaminen, yksilöllisyys, inhimillisyys, oikeudenmukaisuus, avoimuus.

ASIAKAS	Tavoitteet	Mittarit	Toteuma
Asiakaslähtöinen työskentely Tuetaan itsemääräämisoikeutta	Hoito on yksilöllistä, kuntouttavaa asukkaan fyysiset, psyykkiset sosiaaliset tarpeet huomioiva	Asukkailla on vastuuhoitaja sekä yksilöllinen hoitosuunnitelma	-jokaisella asukkaalla on nimetty oma hoitaja -yksilöllinen hoitosuunnitelma on toteutunut 90 %

PROSESSI	Tavoitteet	Mittarit	Toteuma
Kuntouttava työote	Asukkaan hoidossa huomioidaan turvallisuus ja asukkaan toimintakykyä sekä omatoimisuutta ylläpitävä ja	Kansalaisopiston kurssit asukkaille (liikunta ja musiikki) Erinaisiin tapahtumiin osallistuminen	-kansalaisopiston kurseja on tuolijumppaa 2x viikossa. Musiikkikerhoa x1 viikossa

	edistävä työskentelytapa	Asukkaiden tapaturmat	kevääällä. Erilaisiin tapahtumiin mm. Väärtpäiviin, osa asukkaista osallistui
Kulttuuritaustan huomioiminen ja omaisten huomioiminen	Saamenkieliset asukkaat saavat omankielistä palvelua Omaiset mukana hoitosuunnitelman tekemisessä Omaiset tietävät miten voivat osallistua asiakkaan hoitoon	Saamenkielen kurssit henkilökunnalle Hoitosuunnitelmat Yksi omaisten tapahtuma v.2015	Saamenkielen kurssi henkilökunnalle ei toteutunut. Hoitosuunnitelmia joissa omaiset mukana laadittiin 5 asukkaalle. Omaisten tapahtuma ei toteutunut

TALOUS	Tavoitteet	Mittarit	Toteuma
Talous pysyy tasapainossa laaditun budjetin puitteissa	Talousarvion seuranta yhdessä henkilöstön kanssa, kaksi tilaisuutta vuodessa alkuvuosi, syksy	Ei ylityksiä	Henkilökunnan kanssa käyty läpi talousarviota. Kokonaisylytys ta:ssa 108,416 €, käyttöaste 114,2 %

HENKILÖSTÖ	Tavoitteet	Mittarit	Toteuma
Työhön perehdyttäminen	Perehdytystä kehitetään uusi työntekijä "vanhan" mukana aluksi Tsekkauslista käytössä	Perehdytyskansion päivittäminen Kaikki allekirjoittaneet kerran tsekkauslistan.	kansiota on päivitetty. Tsekkauslista ei toteutunut.
Ammattitaidon ylläpito	Täydennyskoulutus 3 pv/työntekijä video-tai paikallisena koulutuksena, muutaman vuoden välein kaikki ulkopuoliseen koulutukseen Työnohjaus	Koulutukset/ koulutussuunnitelmat Työnohjaus	Muisti-koulutuksessa aloitti 3 työntekijää. Työnohjaus ei toteutunut
Työhyvinvointi		Työhyvinvointi-suunnitelmat	Työterveystarkastukset ei kaikilla työntekijöillä toteutuneet.

			<p>Kuntoutuskurssin käyneet 98% työntekijöistä, osa useaan kertaan. 10 työntekijää osallistunut liikuntakursseille (kansalaisopisto). Virkistyspäivä pidetty.</p>
--	--	--	---

Toimintakertomus Luppokoti v. 2015

Luppokodin henkilökunta pysynyt suunnilleen samana edelliseen vuoteen verrattuna. 1 vastaava hoitaja, 1 sairaanhoitaja, 12 lähihoitajan tointa, joista 2 siirtynyt määräaikaista kotipalveluun, heillä sijaiset, 2 osastoapulaista, 1 vuorotteluvapaan (sivistystoimessa) sijainen yökkö vuoden loppuun.

3 lähihoitaja opiskelijaa suorittanut työharjoitteluja.

4 opiskelijaa/ koululaista ollut kesätöissä.

Pitkäaikaisten asukkaiden hoitopäivät olivat **6498**. Lyhytaikaisten asukkaiden hoitopäivät olivat **808** hoitopäivää.

Yhteensä hoitopäiviä oli **7306**. Verrattuna edelliseen vuoteen 2014 hoitopäivät olivat kasvaneet **135** hoitopäivällä.

Erilaisia tapahtumia ollut pitkin vuotta mm. asukkaiden syntymäpäiväjuhlia, Musiikkipäivien konsertti Luppokodilla Pääsiäislauantaina, Revontuli-opiston järjestämät jumppatuokiot 2 x viikossa, musiikkituokio 1 x viikossa kevät kauden, Vanhusten viikon juhlinta pienillä tapahtumilla.

Koulutuksia henkilökunnalle mm. Sairaanhoitajapäiville osallistuminen, Haipro-koulutus, kirjaamiskoulutus, erilaisia videokoulutuksia, muistiosajien koulutus alkanut (3 työntekijää), palolaitoksen vuosittainen paloturvallisuuskoulutus

Työpaikkakokouksia n. 1x /kk

Tarvittavia hoitopalveluita annettu Luppokodilta käsin Ounasmajoille, Aspaan ja Hetan Rantaan lähinnä iltaisin, öisin ja viikonloppuisin. Käyntejä yhteensä vuoden aikana 7054. Turvapuhelin palveluita annettu. Turvapuhelimia käytössä vuoden lopussa 5 kpl kunnan alueella.

Työhyvinvointisuunnitelma tehty ja osin toteutunut.

Avi:n Työsuojelutarkastus syyskuussa

Avi:n ohjaus-valvonta sekä tarkastuskäynti tehty lokakuussa

Omavalvontasuunnitelma tehty.

Talousarvio toteutunut yli suunnitellun talousarvioraamin.

Talousarvioon budjetoitu 796,480 €

Toteutunut 871,400 €

Poikkeamasumma 74,920 € Käyttö % 109

Ylitykset johtuneet osin :

- henkilöstökuluista (sairaslomien, vuosilomien sijaisuuksista)

Sijaistarve on välttämätön vuosilomien aikana ja varsinkin henkilökunnan sairastuessa iltayö tai viikonloppuvuoroista. Päivävuoroissa ei läheskään aina ole ollut sijaista.

-palveluiden ja tarvikkeiden ostoista

Ylitykset johtuvat lähinnä siitä, että realistista budjetointia ei ole voitu moneen vuoteen tehdä säästösyistä.

23.2.2016 vastaava hoitaja Satu-Marja Eira-Keskitalo

6. TOIMINTAKESKUS HYRYLÄ

ASIAKAS	TAVOITTEET	MITTARIT	TOTEUMA
Asiakaslähtöisyys	Yksilöllisesti tuotetut palvelut yhteistyössä asiakkaan kanssa	Toimintapalaverit vähintään 4 kertaa vuodessa Asiakastyytyväisyyskysely	Asiakastyytyväisyyskysely tehty syksyllä Toimintapalaverejä pyritty pitämään kahvistelun yhteydessä asiakkaiden kanssa ja tiedotettu erilaisista toiminnoista.
Asiakkaan toimintakyvyn edistäminen	Vuonna 2015 erityisesti omasta terveydestä ja ulkonäöstä huolehtimisen ohjaus	Liikuntakerrat vuodessa	Ohjattu puhtaiden vaatteiden käytössä, käsien pesu. Heikonlaisesti keväällä suoritettu liikuntakertoja. Liian isot ryhmät ja eikä voi pakottaa asiakasta liikkeelle jos ei halua. On jumpattu ja ajettu kuntopyörällä sekin on liikuntaa.
PROSESSI	TAVOITTEET	MITTARIT	TOTEUMA
Yhteistyö asiakkaan muiden tukijoiden kanssa	Työskennellään asiakkaan omaisten, Aspa-koti Riekonmarjan, kotipalvelun ja sosiaalitoimen vammaispalvelun kanssa niin, että asiakas saa tarvitsemansa tuen	Palvelusuunnitelmien kattavuus Yhteistyöneuvottelut kertaa/vuosi	Aspa-koti Riekonmarjan ja kotipalvelun kanssa on tehty yhteistyötä samojen asiakkaiden tiimoilta. Palvelu suunnitelmia on tehty yhteistyönä Annikki Kallioniemen kanssa.
Työ - ja päivätoiminnan toteuttaminen	Kokeillaan pienryhmissä työskentelyn lisäämistä levottomuuden vähentämiseksi. Nuorilla on avotyötoimintaa	Avotyötoimintaan osallistuvat	Pienryhmissä työskentelyä on kokeiltu, hyväksi todettu. Kolmella ohjaajalla toimii, mutta pienemmällä ohjaajamäärällä ei, liian isot ryhmät yhdelle ohjaajalle. Jokaiselle pyritty löytämään rauhallinen työskentelypaikka. Avotyötoimintaa kuudella asiakkaalla

TALOUS	TAVOITTEET	MITTARIT	TOTEUMA
Työtoiminta on kokonaistaloudellisesti järkevää	Työ – ja päivätoiminta tukee asiakkaiden selviytymistä avopalveluilla paikkakunnalla	Kehitysvammaisten laitoshoidon ja palveluasuminen muualla kuin kotipaikkakunnalla	
HENKILÖSTÖ	TAVOITTEET	MITTARIT	TOTEUMA
Työhyvinvointi	Henkilöstö kokee hallitsevansa työnsä, kokee työn mielenkiintoiseksi ja antoisaksi	Työhyvinvointisuunnitelman toteuttaminen <ul style="list-style-type: none"> - työnohjauskerrat/vuosi - kunnan liikuntaedun käyttö/vuosi - virkistyspäivän toteuttaminen 	Työnohjausta saatu psykologi Mervi Muotkalta. Kunnan myöntämää liikuntaetua käytetty. Virkistyspäivä pidetty.
Ammattitaito	Ammattitaito kehittyä, uusiin haasteisiin vastaamiseen saadaan koulutusta	koulutuspäivät <ul style="list-style-type: none"> -sosiaalihoitolain mukainen täydennyskoulutus päivät/vuosi -muu koulutuspäivät/vuosi 	Osallistuttu kahteen koulutukseen. Tältä alalta on vaikea osallistua koulutuksiin, koska ne on Helsingissä tai Tampereella. Kolpeneella saattaa olla joskus joitakin koulutuksia.
Eritysooppilaiden työharjoittelun ajaksi palkataan tarvittaessa avustaja	Eritysooppilaiden työharjoittelu edistää oppimista	Yhteistyöneuvottelut koulun kanssa/vuosi Toteutuneet työharjoittelujaksot	Keväällä oli jatkokoulutusopiskelija harjoittelussa ja hänellä oli avustaja.

Toimintakertomus 2015

Toimintakeskuksen tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

Toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan asiakkaan kyvyt ja persoonallisuus huomioiden. Tuetaan asiakkaan voimavaroja fyysisen kuin psyykkisen ja sosiaalisen alueella. Ei tehdä puolesta vaan ohjataan ja annetaan neuvoja sekä kannustetaan.

Tärkeintä on pitää asiakkaan omaa fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä yllä. Onnistumisen iloa, itseluottamusta, oman elämän hallintaa, uusia elämyksiä, epäonnistumisia, oppimista, mielialan virkistymistä, sosiaalisuutta, yhteenkuuluvuuden tunteen sekä yleisesti elämänlaadun paranemista.

Työtoiminta, ohjattu työtoiminta ja päivätoiminta

Työtoiminnassa kävi 1 asiakas

Ohjatussa työtoiminnassa kävi 10

Päivätoiminnassa kävi 4 asiakasta

Ohjatun työtoiminnan ja työtoiminnassa kävijöiden päivittäinen tai viikoittainen käyntiaika määräytyy aina yksilöllisesti. Osa toimintaan osallistuvista asiakkaista työskenteli viitenä päivänä viikossa ja osa joka toinen päivä. Päivän pituus vaihteli kolmesta tunnista viiteen ja puoleen tuntiin.

Hyrylässä tehtiin erilaisia käsitöitä ja tilaustöitä vuoden aikana, kudottiin mattoja ja poppanoita. Neulottiin sukkaa, lapasia, rannekkeita, kaulahuiveja ja neulottiin katuharjoille villa-asusteet päälle.

Rottinki ja harjatöitä(tällä hetkellä ei ole paikkaa mistä ostettaisiin harja ja rottinkimateriaaleja Sokevan lopetettua myyntityön). Pienimuotoisia puutöitä.

Tehtiin erilaisia ristipistotöitä ja pujottelutöitä, joista ommeltiin tyynynpäällisiä, pannulappuja, laukkuja ym.

Betonista tehtiin erilaisia töitä.

Laitettiin kerran kuussa asiakkaiden kanssa ruokaa. Pullaa ja piirakoita pyrittiin leipomaan kerran viikossa.

Avotyötoiminnassa jaettiin postia viitenä päivänä viikossa johon kuului kirjasto, keskuskeittiö, Luppokoti ja Luovatupa ja lääkkeiden vieminen keskiviikkoisin Luppokodille.

Toimintakeskus on osallistunut erilaisiin tempauksiin ja retkiin

Seurakunnan järjestämään liikuntapäivään osallistuimme Hetassa. Tilaisuus oli Hetan kodalla ja siellä oli myös pieni hartaustilaisuus päätteeksi kappelissa.

Poropäivillä Raattamassa kävimme myymässä tuotteitamme. Syksyllä osallistuimme Väärtipäiville.

Pappi on käynyt pitämässä vuoden aikana pieniä hartaustilaisuuksia.

Auli Kynsijärvi on käynyt jumppauttamassa noin kerran viikossa.

Olemme käyneet ruokailemassa Hetan majatalolla ja Galdotievassa.

Kaksi retkeä olemme tehneet Sotkajärven lintutornille. Kävimme syksyllä naisvoimalla Levillä ostoksilla linja-autolla matkustaen.

Kaksi asiakasta osallistui keväällä viikon mittaiselle Lumoavalle luontokurssille ja elokuussa Myrri - tapahtumaan Ylitorniolla. Seurakuntaleirille Äkäslompolossa osallistui muutama asiakas.

Joulumyyjäisiä meillä ei ollut, koska ohjaaja ja avustaja olivat suurimmaksi osaksi kahdestaan työssä marraskuu- ja joulukuun aikana.

Kävijämäärät: 2015   2014   2013

Ohjattu työtoiminta,   902/**195**   1088/**368**   1402
kuuluu osana **avotyö**

Työtoiminta   44   40   124
Päivätoiminta   282   202   286
Jatkokoulutusopisk.   12   47   23

Käyntikertoja yht.
toimintakeskuksessa   **1194**   **1377**   **1540**

Avotyö, jolloin asiakas työskenteli vain avotyössä   **213**   **tätä lukua ei ole laskettu Hyrylän käyntikertoihin**
Avotyötoiminta yhteensä   **408**   520   **tähän lukuun laskettu kaikki avotyö**

Kolme opiskelijaa suoritti syksyllä Ylitorniolla neljän kuukauden mittaisen kädentaitoihin liittyvän opiskelun kokopäiväisesti, joka näkyy meidän käyntikerroissa vähennyksinä.

Ohjattu työtoiminta, johon kuuluu osana avotyö, asiakas suoritti toimintakeskuksesta käsin avotyötoiminnan johon kuului postin jako ja siivous Aspassa.

Avotyö, jolloin asiakas työskenteli koko päivän avotyöpaikassa. Työpaikkoina oli Cafe Pulmunen ja päivähoito Hetassa ja Peltovuomassa.

Jatkokoulutusopiskelijalla on loppunut Ylitorniolla koulutus 30.5 ja hän on siirtynyt Hyrylään ohjattuun työtoimintaan viitenä päivänä viikossa. Jatkokoulutusopiskelija on ollut keväällä työharjoittelussa Hyrylässä ja hänellä oli henkilökohtainen avustaja.

Päivätoimintaan osallistui kaksi asiakasta lyhennetyin päivin. Kaksi asiakasta oli perhehoitajan loman ajan keväällä ja syksyllä yhteensä noin seitsemän viikkoa. Päivätoiminnan tarkoitus on antaa tukevaa ja sosiaalista vuorovaikutusta edistävää virikkeellistä toimintaa.

Asiakkaiden kanssa on kokeiltu pienryhmissä työskentelyä. Ohjaajilla ja avustajalla oli kullakin omat ryhmänsä. Tämä kokeilu tehtiin levottomuuden vähentämiseksi. Saatiin hyviä tuloksia, joten jatketaan. Kun kaksi ohjaajaa oli työssä, silloin ei onnistunut ryhmätyöskentely. Oli liian monta ohjattavaa ja silloin asiakkaan täytyy vain odottaa vuoroaan, että ohjaaja kerkiää neuvomaan.

Avustaja oli keväällä Malikkeen koulutuksessa kaksi päivää Rovaniemellä.

Malike levittää toimintavälinetietoutta mahdollisimman monenlaisia kanavia myöten esim. koulutuksella. Malikkeen välineitä voi vuokrata vaikeavammaisille lapsille ja aikuisille sekä heidän perheilleen, lähi-ihmisilleen ja ammattilaisille. Vaikeavammaisella henkilöllä tarkoitetaan ihmistä, jonka liikkumista vamma vaikeuttaa huomattavasti. Osallistumisen ja liikkumisen tueksi vaikeavammaisen henkilö tarvitsee toisen ihmisen apua ja toimintavälineen.

Kesäkuussa vuokrasimme Rovaniemen Malikkeen yksiköstä pelikassin johon kuului pöytäkeilailupeli, pöytäpeli, puhallustikka, tarkkuusboccia ja sisäcurling ja niitä sitten kokeilimme. Asiakkaat olivat tyytyväisiä kokeiluun ja erilaisiin pelimuotoihin.

Asiakastyytyväisyyskysely suoritettiin syksyllä ja alkuvuodesta 2016 keskustellaan asiakkaiden kanssa kyselyntuotoksista.

Toimintakeskus Hyrylän henkilökunta

Alkuvuodesta Auli Kynsijärvi jatkoi Työkunnan kurssia henkilökunnalle, johon sisältyi lihahuolto, venyttelyä, voimaa lihaksiin ja kotikonsteja lihahuoltoon. Mervi Muotkalta olemme saaneet kaksi kertaa keväällä työnohjausta ja syksyllä yhden kerran jokaiselle yksilöllistä työnohjausta.

Hyvinvointipäivän olemme pitäneet joulukuussa.

Mirja Keskitalo on aloittanut oppisopimuskoulutuksen artesaani/ohjausala opinnot tammikuussa. Soile Kantolan jäätyä osa- kuntoutustuelle Mirja teki sen puutuvan tuntimäärän 14tuntia viikossa.

Avustaja Marja Harju on tehnyt 100% työaika ja työskenteli myöskin päivisin kaksi tuntia klo 14.00 jälkeen asiakkaan kanssa avustamalla päivittäistoiminnoissa ja ulkoilussa. Täysiaikainen ohjaaja Merja Korkalo vastasi päivä- ja työtoiminnan suunnittelusta ja toteutumisesta. Tarkasti laskut, maksoi työosuusrahan, teki kuukausittain tilityksen ja toimi henkilöhallinnon yhdyshenkilönä. Osallistui palvelusuunnitelmien tekoon Annikki Kallioniemen kanssa.

Henkilökunta on osallistunut syksyllä Tulevaisuuden työ- ja päivätoimintakoulutukseen Rovaniemellä. HaiPro koulutus oli joulukuussa. HaiPro on potilasturvallisuutta vaarantavien tapahtumien raportointimenettely ja tietotekninen työkalu.

Soile Kantola on osallistunut Rovaniemellä TYKY-kurssille marraskuussa viikko ja joulukuussa viikko.

Kehityskeskustelu on pidetty yhden työntekijän kanssa.

Aspa Riekonmarjan kanssa olemme pitäneet yhteisiä palaverieja ja yhteistä toimintaa. Annikki Kallioniemen kanssa olemme kokoontuneet vuoden aikana kuusi kertaa erilaisten asioiden tiimoilta. Kotipalvelun ja asiakkaiden omaisten kanssa on pidetty yhteyttä.

Toimintakeskuksen yhteydessä on myymälä jota olemme joutuneet pienentämään tiloiltaan, koska tarvitsemme asiakkaille työtiloja. Cafe Pulmunen on myynyt tuotteitamme hyvällä menestyksellä.

23.2.2016 ohjaaja Merja Korkalo

7. KOTIPALVELU

Perustehtävä / Toiminta-ajatus	KOTIPALVELU KOTIPALVELU Kotipalvelu on asiakkaan voimvaroista lähtevää, toimintakykyä edistävää, kotona asumisen tukemista, huolenpitoa ja hoivaa. Asiakkaalle laaditaan yksilöllinen hoito- ja palvelusuunnitelma. Kotipalvelusta peritään asiakasmaksu.		
Visio	Vanhusten avopalvelut tuotetaan taloudellisesti ja olevia resursseja tehokkaasti kohdentaen koti- ja palveluasumiseen.		
Kriittiset menestystekijät (Missä on onnistuttava)	Tavoitteet 2014	Arviointikriteerit / mittarit	Toteutuma 2015
asiakas	Luotettava ja sujuva palvelu, jolla tuetaan asiakkaan kotona asumista yhteistyössä omaisten ja läheisten kanssa. Ulkoilussa ja liikunnassa myös avustetaan.	Asiakastyytyväisyyskysely	Asiakastyytyväisyyskysely on toteutettu keväällä 2015. Vastauksia saatiin 20. Yhteenveto liitteenä.
prosessi/organisaatio	Hetassa kaksi työntekijää aamulla ja yksi illalla Palveluasuntojen käyttöaste 100 % Tarkat kirjaukset kotipalvelun sisällöstä hallinnollisiin päätöksiin – asiakkaiden yhdenvertaisuus. Kotipalvelun tuottamassa perussiivouksessa lattian pyyhkiminen ja mattojen tuuletus kerran kuukaudessa . Siivouksen tuottaminen kotipalvelun keinoin viimesijaista. Palvelusuunnitelman laadinnassa omaiset läsnä, omaisille osoitetaan tehtävät, joista heidän toivotaan huolehtivan.	Työvuoro suunnittelu Omaisten osuus palvelusuunnitelmissa suunnittelussa – omaisten/läheisten osuus kirjattu % palvelusuunnitelmista	Tavoite henkilöstömitoitukselle on toteutunut työvuorosuunnittelussa. Palveluasuntojen käyttöaste 100% on myös toteutunut. Hallinnollisiin päätöksiin on pyritty kirjaamaan tarkka kuvaus kotipalvelun sisällöstä, toteutuma-arvio 80%. Siivouspalvelun tuottaminen ulkopuolisen palveluntuottajan tai muun kuin kotipalvelun toimesta on toteutunut veteraaneilla ja muutamalla asiakkaalla. Omaiset ovat olleet läsnä hoito- ja palvelusuunnitelmien laadinnassa aina kun se on ollut mahdollista. Omaisten osuudesta/tehtävistä on sovittu ja tehtävät on kirjattu suunnitelmiin.

henkilöstö	Säännölliset työpaikkapalaverit , työnohjaus, koulutus. ”Muisti-Kasteeseen” osallistuminen. Luppokodin henkilöstön kanssa toimiva yhteistyö tukee työntekijöitä .	työpaikkapalaveri 10 kertaa vuodessa työohjaus Luppokodin henkilöstön kanssa tehty yhteistyösopimus ja sen toteutuminen	Työpaikkapalaverit toteutuneet suunnitellusti (11x). Työnohjauksen järjestäminen ei toteutunut. Luppokodin ja keskuskeittiön kanssa on yhteispalaverissa sovittu Luppokodin tiskausvuoroista ja tiskaustehtävän määrästä.
talous	Tehokas työajan käyttö yhteissuunnittelulla	talousarvion toteutuma	Henkilöstökulut ovat ylittyneet erityisesti palkkamenojen ja vuosilomansijaisten osalta. Positiivisena asiana toteuman osalta voidaan todeta, että sairauslomat kotipalvelussa ovat vähentyneet vuonna 2015 verrattuna vuoteen 2014. Sairauslomat v. 2014 työpäivät 391, kalenteripäivät 550, v. 2015 työpäivät 211 ja kalenteripäivät 289.

Tarkempi kuvaus toimintakertomuksessa.

Liitteet:

Toimintakertomus

Asiakastyytyväisyyskyselyn koonti

KOTIPALVELUN TOIMINTAKERTOMUS V. 2015

Kotipalvelun henkilökunta vuoden 2015 lopussa:

Karesuvannon tiimi; Karesuvannon ja Kilpisjärven alue: kokoaikaisesti 1 kaksikielinen kodinhoitaja/lähihoitaja. Osa toisen Karesuvannon tiimin kodinhoitajan työpanoksesta on siirretty Hetan tiimiin.

Hetan tiimi; toiminta-alueena Hetta, Palojoki, Leppäjärvi, Palojärvi, Vuontisjärvi, Peltovuoma, Nunnanen, Ylikyrö alueella on 5 vakinaista lähi/ kodinhoitajaa, joista:
- 1 vakinaisista kodinhoitajista on tehnyt 75 % työtä.

Kodinhoitaja/lähihoitaja Karesuvannon alueella on tehnyt pääsääntöisesti päivätyötä (arkisin klo 8-16). Ajalla 01-05/2015 hän on tehnyt yhden iltavuoron viikossa, osan

vuorosta perhetyönä. Karesuvannon kodinhoitajan/lähihoitajan työtä on tuettu 1-2 pv/viikossa toisen kodinhoitajan/lähihoitajan (Hetan tiimistä) työpanoksella.

Hetan alueen kodinhoitajat ovat tehneet 2- vuorotyötä (klo 7-15 ja 13.15 - 21.15) arkisin ja viikonloppuisin.

2-vuorotyötä on tehty Ounasmajoilla siten, että aamuvuorossa on ollut vähintään 2 työntekijää ja iltavuorossa 1 työntekijä arkisin ja viikonloppuisin. Saunapäivinä (ma ja to) on ollut aina 3 työntekijää aamuvuorossa.

Saamenkielinen lähihoitaja ja veahkki tekevät kotipalvelutyötä saamelaisten ikäihmisten kodeissa Ounasmajoilla, Hetanrannassa ja kylissä.

Yhteensä kotipalvelussa on 10 työntekijää; 7 kodinhoitajaa/ lähihoitajaa, joista 1 on kaksikielinen, 2 saamenkielistä työntekijää ja sosiaaliohjaaja.

Hetan tiimissä/Ounasmajoilla asiakkaiden hoitoisuus on lisääntynyt. Henkilöstöltä tulleen palautteen mukaan erityisesti iltavuorot, jolloin ollaan työvuorossa yksin, ovat hyvin kiireisiä. Lisäksi työn kuormittavuutta iltavuorossa on lisännyt asiakaskäynnit Ounasmajojen ulkopuolella sekä Luppokodin tiskausvuorot 2-3viikossa, arki-iltoina. Palaute on huomioitu työvuorosuunnittelussa siten, että vähintään niinä iltoina kun on kotipalvelun tiskausvuoro Lupolla, on iltavuoroon suunniteltu 2 työntekijää. Myös eri kyliin annettavan kotipalvelun määrä on kasvanut. Kotipalvelutyön muutos on tapahtunut lyhyellä aikavälillä. Nykyinen kotipalvelutyön ”pirstaleisuus” on kuormittanut henkilöstöä.

Kotipalvelun asiakastyytyväisyyskysely on toteutettu keväällä 2015. Taustatietoina vastaajilta (20 vastaajaa) kysyttiin ikä, sukupuoli, siviilisääty, terveydentila vastaushetkellä, terveydentilan muutoksia viimeisen 3-6 kuukauden aikana ja 6-12 kuukauden aikana, osallisuutta kodin ulkopuoliseen toimintaan (kerhot/kansalaisopisto). Kyselyssä kartoitettiin itsenäistä suoriutumista henkilökohtaisissa toiminnoissa, lääkehuollossa, kotitaloustöissä ja kodin lämmityksessä/pihan hoidossa sekä asioinneissa kodin ulkopuolella. Lisäksi selvitettiin avun-antajatahoa arjessa selviytymisen toiminnoissa, kotisairaanhoidon ja keskuskeittiön palveluita sekä tyytyväisyyttä kotipalvelun palveluprosessiin, (kyselyn tulokset toimintakertomuksen liitteenä).

Sosiaaliohjaaja on tehnyt palvelutarpeen arviointeja/kotikäyntejä vuonna 2015 yhteensä 67. Etäyhteydellä Virtu-pisteen kautta on pidetty yksi hoitoneuvottelu. Lisäksi sosiaaliohjaajalla on ollut asiakastapaamisia toimistolla. Puhelimitse tulee paljon yhteydenottoja ja jonkun verran s-postitse.

Kunnan ikäihmisten kotona asumista tuetaan yksilöllisesti ja asiakaslähtöisesti arvioituilla sekä yhteisesti sovituilta palveluilla. Palvelutarpeen arvioinnit on kirjattu sosiaalitoimen ProConsona järjestelmään ja lähetetty asiakkaalle, omaiselle/omaisille sekä hoitoon osallistuvalla kotipalvelutiimille. Kirjaamisessa sekä hallinnollisissa päätöksissä on kiinnitetty huomiota kotipalveluavun/tukipalveluiden tarpeen ohella asiakkaan voimavaroihin, omaisten osallistumiseen, sosiaaliseen osallisuuteen sekä kuntouttavan työotteen kuvaamiseen. Kuntouttavassa työssä huomioidaan asiakkaan turvallisuuteen

liittyvät seikat, mm. riittävät apuvälineet, ympäristön turvallisuus ja riittävä poikkihallinnollinen yhteistyö esim. teknisen toimen, kiinteistöhuollon, kotisairaanhoidon sekä fysioterapeutin kanssa. Palvelutarvetta arvioidaan moniammatillisesti mahdollisuuksien mukaan; läsnä asiakas, omainen/omaiset, kotisairaanhoido, kotipalvelu, sosiaalityöntekijä ym.

Kaikille säännöllisen kotipalvelun asiakkaalle on nimetty omatyöntekijä. Omatyöntekijät perehtyvät tarkemmin asiakkaaseen ja hänen tilanteeseensa.

SAS-palaverit (selvitä, arvioi, sijoita) ovat toteutuneet kahdesti, etäyhteydellä Karesuvannosta sekä virastotalolla.

Kotipalvelussa on tarjottu saamenkielisiä ja saamenkulttuurisia palveluita tavoitteiden mukaisesti ympäri vuoden.

Ensimmäinen omavalvontasuunnitelma on laadittu 11/2014. Suunnitelmaa hyödynnetään vanhustenhuollon kehittämiseen ja laadun parantamiseen. Suunnitelmaa täydennetään työprosessien edetessä. Tällä hetkellä omavalvontasuunnitelman päivitys on työn alla.

Kotipalvelun työhyvinvointisuunnitelman laadintaan vuosille 2014 – 2015 osallistuivat Elina Keskitalo, Tuija Rantatalo, Merja Nunnanen, Tuija Parviainen, Piia Juuso ja Eija Pahajoki.

Työhyvinvoinnin osalta suunnitelma toteutunut vuoden 2015 aikana seuraavasti:

1. Työterveyshuollon parantaminen

Tavoitteet

- työterveyshuollon määräaikaiset tarkastukset
- kuntoutuskurssit

Mittarit

- työterveyshuollon määräaikaiset tarkastukset ajan tasalle
- kaikki työntekijät käyneet ainakin yhden kuntoutuskurssin
  - ⇒ osa työntekijöistä on käynyt määräaikaistarkastuksessa 2015. Käynnit jatkuvat vuoden 2016 puolella.
  - ⇒ kotipalvelusta kaksi työntekijää on osallistunut kuntoutuskurssille 2015. Kaikki 9 kenttätyötä tekevää työntekijää ovat käyneet kuntoutuskurssin jossakin vaiheessa. Työterveyshuollosta on pyydetty tarkemmat tiedot käyntivuosista. Saadun tiedon perusteella voidaan työntekijöitä mm. ohjata hakeutumaan kuntoutuskurssille uudestaan.

2. Fyysisen hyvinvoinnin lisääminen

Tavoitteet

- selkäkoulu/ jumppatuokiot
- apuvälineiden ohjaus

- kaikilla työntekijöillä mahdollisuus osallistua vähintään yhteen kansalaisopiston järjestämään liikuntakurssiin tai muuhun liikuntamuotoon (kunnan maksama)

Mittarit

- fysioterapeutti on pitänyt selkäkoulun/ jumppatuokion 5 x työpaikalla vuoden aikana, joihin jokainen työntekijä on voinut osallistua
- fysioterapeutti ohjannut apuvälineiden käyttöä työpaikalla, Hetta ja Karessuvanto
- jokainen työntekijä osallistunut johonkin kansalaisopiston järjestämään liikuntamuotoon.

Toteutunut

- fysioterapeutti on pitänyt selkäkoulua/jumppatuokioita Hetan ja Karesuvannon tiimeille sovitut 5 kertaa. Hetan tiimissä osallistuminen mahdollistunut osalle työntekijöistä kuitenkin niin, että jokainen on päässyt osallistumaan jonkun kerran.
- apuvälineohjausta on ollut mahdollisuus saada fysioterapeutilta. Työergonomiakoulutus tullaan toteuttamaan vuonna 2016 yhteistyössä kuntayhtymän kanssa.
- työvuorosunnittelussa on huomioitu toiveet kansalaisopiston liikuntatarjontaan osallistumiseen.

3. Psykkisen hyvinvoinnin lisääminen

Tavoitteet

- virkistyspäivä 1x vuodessa
- työnohjaus

Mittarit

- virkistyspäivä 1 x vuodessa joko keväällä tai syksyllä, johon kaikilla työntekijöillä mahdollisuus osallistua
- työnohjaus aloitetaan v. 2015 aikana

Toteutunut

- virkistyspäivä on toteutunut huhtikuussa 2015. Kaksi vakinaista työntekijää oli lomalla, muut osallistuivat. Virkistyspäivänä työntekijät kävivät hiihtämässä, Jussantuvalla uimassa ja saunomassa. Virkistyspäivä päätettiin yhteiseen ruokailuun Jussantuvalla.
- Työnohjausta ei saatu järjestymään vuodelle 2015.

4. Johtaminen, perehdyttäminen ja osaamisen kehittäminen

Tavoitteet

- työpaikkapalaverit säännölliseksi
- perehdyttämiskansiot
- koulutussuunnitelma

Mittarit

- työpaikkapalaverit 1 x kk
- tehdään perehdyttämiskansiot Hettaan ja Karessuvantoon
- jokainen työntekijä osallistuu koulutukseen 5 päivää vuodessa, oman mielenkiinnon ja suuntautumisen mukaan

Toteutunut

- Työpaikka/tiimipalaverit ovat toteutuneet suunnitelman mukaan. Tavoite 10x vuodessa, toteutunut 11x vuodessa.
- Työhön perehdyttämistä on kehitetty seuraavin toimin; lääkehuoltosuunnitelma/lääkehuollon perehdytyskansio laadittu (11/2013). Suunnitelmaan liitettiin työympäristön kuvaus ja se on esitelty perusturvalautakunnalle työntekijöiden toimesta elokuun 2015 kokouksessa. Yleisiä ohjeita on kerätty perehdytyskansioon. Hetan tiimiin perehdytyksen tueksi on laadittu ohjeistus työtehtävistä eri vuoroissa. Työssä kehittymistä ja ammatillista osaamista on vahvistettu laatimalla edelleen koulutussuunnitelma vuosille 2016-2017.
- Tulevien, suunnitelmavuosien koulutussuunnitelma on rakentunut kehityskeskusteluissa. Kehityskeskustelut on pidetty kevään 2015 aikana kaikkien vakinaisten ja yhden pitkäaikaisen sijaisen (saamenkielinen lähihoitaja) kanssa.
- Vuoden 2015 aikana koulutukset ovat toteutuneet etäyhteydellä, kouluttaja paikan päällä tai työntekijät ovat matkustaneet koulutuspaikkakunnalle.

Pidemmät/koko päivän koulutukset vuonna 2015:

2 työntekijää osallistuu Muistiosaajakoulutukseen ja 1 työntekijä Parempaa elämää ja arkea muistisairaille ikäihmisille koulutukseen. Molemmat koulutuskokonaisuudet jakautuvat vuosille 2015-2016 ja niihin liittyy omaan työyhteisöön suunnattu kehittämistehtävä.

Saamenkielisen lähihoitajan toimessa työskentelevä työntekijä osallistui 5 viikon saamenkielen opintoihin, joka toteutettiin Sámi allaskuvla:ssa Kautokeinosssa.

Titania-työvuorosuunnittelun koulutus, 3 osallistujaa.

2 työntekijää osallistui haasteellisen asiakkaan kohtaamiskoulutukseen.

Haavanhoitokoulutus etäyhteydellä, 3 osallistujaa

Sosiaalihuollon kirjaamiskoulutus (6h) järjestettiin yhteistyössä Lapin AMK:n kanssa, osallistujia oli 9.

HaiPro-vaaratapahtumien raportointikoulutus, 7 osallistujaa.

Superin luottamusmies on osallistunut luottamusmieskoulutuksen 2 jaksoon.

Lisäksi kotipalveluhenkilöstö on osallistunut seuraaviin lyhyempiin koulutuksiin/valmennuksiin vaihtelevalla osallistujamäärällä:

Saamenkielisten asiakkaiden työkalupakkikoulutus ja Seniori-Kaste-hankkeen kuntouttavan työotteen ja kuntoutuksen työpajat.

Sosiaaliohjaaja on osallistunut lisäksi seuraaviin koulutuksiin/kokouksiin/työryhmiin: Ikääntyneiden arjen hallinnan haasteet, Seniori-Kasteen eri työkokouksiin, laitoshoidon ja palveluasumisen kehittämistyöryhmän kokoukset, Kotihoidon Hilmo-koulutus, Yhdenvertaisuuslaki, Sosiaalihuoltolaki ja Kuntalakikoulutukset, moniammatillisuus vanhuspalveluissa-seminaari, sekä sähköisen hyvinvointikertomuksen koulutus.

Geriatrin etäkonsultaatiota on hyödynnetty 2 kertaa saamen- ja suomenkielisten asiakkaiden tilanteen moniammatilliseen arviointiin. Yhteispalaverit kotisairaanhoidon kanssa asiakasasioihin liittyen ovat toteutuneet yhteensä 4 kertaa (Karesuvannossa ja Hetassa). Luppokodin henkilöstön kanssa on pidetty yhteinen palaveri kahdesti. Poikkihallinnollisia kokouksia on ollut sivistystoimen ja teknisen toimen kanssa.

Vanhusfoorumi on kokoontunut suunnitellusti 2xvuodessa kotipalvelun sosiaaliohjaajan koolle kutsumana. Jääkäriprikaatin varusmiesten ja seniorikansalaisten kohtaaminen toteutui toukokuussa 2015 maavoimien vuosipäivän viettoon liittyen. ”Suomalainen asevelvollisuus – sukupolvesta toiseen” tempauksen myötä varusmiehet kävivät ulkoilemassa ja keskustelemassa kotipalveluasiakkaiden kanssa.

Karesuvannon ja Hetan tiimeissä on järjestetty asiakkaille makkaranpaisto/lettukestit kodalla. Hetassa Ounasmajojen asumispalveluyksikön asukkaille järjestettiin juhannusviikolla makkaranpaistoilta- ja hanurimusiikin ja yhteislaulun merkeissä sekä ennen joulua pikkujoulutapahtuma Aspan yhteistilassa.

Ounasmajojen asukkaat ovat osallistuneet aktiivisesti Luppokodin erilaisiin tapahtumiin sekä ikäihmisten Virtapiiriin Luovatuvalle. Kotipalvelun asiakkaat ovat osallistuneet myös eri kylissä pidettyihin Virtapiireihin.

Kunnan sotaveteraaneille, erityisryhmäläisille sekä sotainvalideille on mahdollistettu maksuton siivous ostopalveluna. Lisäksi kunnan sotaveteraaneille/ sotainvalideille mahdollistettiin maksuton kuljetus Väärtpäivien Lapin sodan muisteluilta, osallistujia oli 3 + saattajat.

Kotipalvelu on osallistunut Vanhustenviikon toimintailtapäivän suunnitteluun sekä toteutukseen ja asiakkaita eri kylistä on osallistunut tapahtumaan.

Ounasmajojen asukkaiden asukaskokous on toteutunut vuonna 2015 yhden kerran.

Saamenkielisiä palveluiden kehittämiseksi sosiaaliohjaaja on osallistunut saamenkielisten kotiin annettavien palveluiden, palveluohjauksen ja palveluiden moniammatilliseen kehittämispalaveriin (saamelaiskäräjät + sos.toimi).

Tilastotietoa:

Kotipalvelua vuonna 2015 saaneet kotitaloudet:

suomenkieliset

Lapsiperheet (0-17 v.)	4
65-74 v.	11
75-79 v.	5
80-84 v.	11
yli 85 v.	17 (sis. 6 kotipalvelua saavaa veteraania)
Vammaiskotitaloudet	3 (alle 65 v.)
Muut kotitaloudet	4 (alle 65 v.)

Yht. 55

saamenkieliset

Lapsiperheet (0-17 v.)	0
65-74 v.	4
75-79 v.	1
80-84 v.	5
yli 85 v.	5
Vammaiskotitaloudet	3 (alle 65 v.)

Yht. 18

Kodinhoitoapua lapsiperheisiin on annettu vuoden 2015 aikana 4:lle kotitaloudelle (vuonna 2014 1 kotitalous).

Kotipalvelua saavia vanhuskotitalouksia 65 v ja vanhemmat, on ollut yhteensä 59. Laskennassa ovat mukana suomenkieliset, saamenkieliset (15), veteraanit (6) sekä vammaispalvelun asiakkaat (2).

Vuonna 2015 kodinhoitoapua saaneet kotitaloudet yhteensä 73 (v. 2014 /61). Vuoden 2014 tilastokoonti on ollut erilainen.

Ounasmajat:

Ounasmajojen käyttöastetavoite 100% on toteutunut.

Henkilöstö:

Henkilöstökulut ovat ylittyneet erityisesti palkkamenojen ja vuosilomansijaisten osalta.

Positiivisena asiana toteuman osalta voidaan todeta, että sairauslomat kotipalvelussa ovat vähentyneet vuonna 2015 verrattuna vuoteen 2014.

Sairauslomat v. 2014 työpäivät 391, kalenteripäivät 550,
v. 2015 työpäivät 211 ja kalenteripäivät 289

8. KUTSUTAKSILIIKENNE

KUTSUTAKSILIIKENNE	tammi kuu	helmi kuu	maalis kuu	huhti kuu	touko kuu	kesä kuu	heinä kuu	elokuu	syyskuu	lokakuu	marrask uu	joulukuu	Matkoja yhteensä vuodessa	Keskenään vertailukelpoiset käyttäjämäärät
NUNNANEN-HETTA-NUNNANEN (menopaluu) torstaisin	33	29	30	30	24	24	32	27	30	36	28	29	352	352
PELTOVUOMA-YLIKYRÖ- PELTOVUOMA (yhdensuun.matka) torstaisin	14	14	15	21	19	15	19	14	15	17	13	15	191	95,5
MAUNU-KARESUVANTO (menopaluu) kuukauden 1.,2. ja 4. keskiviikko											6	4	10	109
LUSPA-KARESUVANTO (menopaluu) kuukauden 1.,2. ja 4. keskiviikko	9	9	9	12	9	9	12	9	12	9			99	
MAUNU-JATUNI-KARESUVANTO (menopaluu) kuukauden 1., 2. ja 4. keskiviikko														
MAUNU-HETTA-MAUNU (menopaluu) kuukauden 3. torstai											3	2	5	45
LUSPA-(KULTIMA)-HETTA-LUSPA (menopaluu) kuukauden 3. torstai	4	4	5	5	4	4	4	4	3	3			40	
KARESUVANNON KYLÄLLÄAJO (matkustajamäärä) perjantaisin	10	8	12	12	15	12	15	12	12	15	12	12	147	147
NÄKKÄLÄ-HETTA-NÄKKÄLÄ (yhdensuun. matka) torstaisin	7	12	8	16	8	7	6	8	8	10	8	10	108	54
HETAN KYLÄLLÄAJO torstaisin														
KULTIMA-HETTA-KULTIMA (menopaluu) kuukauden 1. torstai									2	3	2	2	9	9

Vuonna 2015 käytettiin 811,5 edestakaista kutsutaksimatkaa.

9. OMAISHOIDONTUKI

Omaishoidontuen tavoitteena on mahdollistaa hoidettavan kotona asuminen ja siellä annettava hoiva, hoito ja kuntoutus. Omaishoidontukea on myönnetty pääasiassa henkilöille, joiden mahdollista siirtymistä ympärivuorokautiseen hoitoon asumis- tai laitospalveluun on voitu siirtää omaishoidon tuen avulla sekä lapsille, joilla omaishoidontuen myöntämisessä on huomioitu vammaisuuden tuottamat haitat ja hoidon ja huolenpidon tarve ja sitovuus sekä kotona että kodin ulkopuolella.

Omaishoidontuessa hoitoisuutta on arvioitu RAVA-toimintakykymittarilla ja Omaishoitajat ja läheiset-liiton toimintakykymittarilla. Rava-mittaria voi käyttää vain yli 65-vuotiaiden toimintakyvyn arvioinnissa. Omaishoitajaliiton mittari kartoittaa toimintakykyä laajemmalti huomioiden kokonaistilanteen ja hoidon sitovuuden sekä omaishoitajan tilanteen ja tuen tarpeen ja se soveltuu eri ikäisille hoidettaville.

Vuoden 2015 lopussa omaishoidontuen piirissä oli 32 hoidettavaa.

Omaishoidontuki on luokiteltu neliportaiseksi. Alimman valvotun hoito luokan mukaiseen ryhmään kuului vuonna 2015 15 hoidettavaa, keskimmäiseen tehostetun hoidon mukaiseen ryhmään kuului 15 hoidettavaa ja 2 hoidettavaa oli täysin autettavan runsaasti jatkuvaa hoitoa tarvitsevien ryhmässä. Siirtymävaiheen hoitopalkkiota ei ole maksettu

vuonna 2015 lainkaan. Omaishoidontukea pystyttiin määrärahojen puitteissa vuonna 2015 myöntämään kaikille hoitoisuuden puolesta kriteerit täyttävälle hoidettaville.

Hoidettavien ikäjakauma oli seuraava:

0-17 v	18-64 v	65-74 v	75-79 v	80-84 v	yli 85 v
6 henk.	2 henk.	4 henk.	0 henk.	6 henk.	14 henk.

Omaishoitajista 13 oli yli 65-vuotiaita.

10. METTÄTERAPIA

Saamenkielinen sosiaalityöntekijä Anne-Maria Näkkäljärvi on vetänyt päihdehuollon avokuntoutuksena ryhmämuotoista mettäterapiaa, joka on ammatillisesti ohjattua, sosiaalisesti kuntouttavaa, pienryhmätoimintaa päihdetoipujille. Toiminta tapahtuu luonnossa ja se rakentuu paikallisten olosuhteiden ja kulttuuristen erityispiirteiden pohjalle. ”Mettäterapia ” on toteutettu yhteistyössä Sámi Soster ry.:n kanssa.

Mettäterapiatoiminnan piirissä on ollut vuoden 2015 aikana yhteensä 7 henkilöä. Vuoden aikana on pidetty neljä leiriä ja kaksi kertaa vuodessa on järjestetty ammatillisesti ohjattuja, toiminnallisia jatkoryhmätapaamisia, kuten päivä- tai yöretkiä, joka tukevat asiakkaiden toipumisprosessia ja toimivat kannustimena.

Saavutetut tulokset ovat hyviä, toiminta on tukenut asiakkaiden vertaistuen vahvistumista ja luonut uusyhteisöllisyyttä. Asiakkaiden alkoholinkäyttö on vähentynyt tai he ovat kokonaan lopettaneet alkoholin käytön ja heidän elämäntilanteensa on kohentunut. Kaikki toimintaan osallistuneet ovat heiltä kerätyn palautteen mukaan kokeneet hyvinvointinsa lisääntyneen.

11. TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN RYHMÄ

Kunnanhallituksen asettama terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen ryhmä kokoontui vuonna 2015 kolme kertaa. Ryhmän puheenjohtajana toimi sosiaalisihiteeri Annikki Kallioniemi.

Ryhmä järjesti v. 2015 liikunta-aiheisen valokuvauskilpailun. Valokuvauskilpailun voitti Johanna Kotavuopio. Kilpailutyöt olivat nähtävillä Väärtipäivien yhteydessä kunnanvirastolla.

Ryhmä osallistui vanhustenviikolla järjestettyyn ikäihmisille suunnattuun tapahtumaan, jossa innostettiin omatoimiseen terveyden edistämiseen. Tapahtuma järjestettiin usean toimijan yhteistyönä. Kaikille avointa suunnittelu –ja arviointikokousta ei vuonna 2015 järjestetty. Ryhmä osallistui myös ikäihmisten ulkoilutapahtumaan kevätkesällä Karesuvannossa.

Ryhmä päätti pyrkiä vaikuttamaan v.2016 siihen, että kunnassa huolehdittaisiin myönteisestä ja kannustavasta ilmapiiristä.

12. VANHUSNEUVOSTO

Kunnanhallituksen asettama vanhusneuvosto kokoontui vuonna 2015 kaksi kertaa. Vanhusneuvoston puheenjohtajana toimi Onni Niemelä ja varapuheenjohtajana Aino Koivisto. Sihteerinä toimi sosiaalisihteerinä Annikki Kallioniemi. Vanhusneuvosto toimi perusturvalautakunnan asettaman palveluasumisen, laitoshoidon ja kotipalvelun kokonaisuutta mieltävän työryhmän ohjausryhmänä. Vanhusneuvosto valmisteli ikäihmisten asumista koskevaa kyselytutkimusta, mikä kysely toteutetaan opinnäytetyönä.

13. PERUSTURVALAUTAKUNNAN KOKOUKSET V. 2015

kokouksia 7 käsiteltyjä asioita 107

	20.1.	10.3.	9.5.	24.6.	31.8.	28.9.	17.11.	kertoja
Palojärvi Leena pj.	x	x	x	x	x	x	x	7
Outi Kurkela vpj.	x	x	x	x	x		x	6
Alamattila Jaakko	x	x	x	x	x	x	x	7
Alatalo Artturi								0
Heikkilä Lydia			x				x	2
Keinovaara Ulla	x	x	x	x	x	x	x	7
Mäkitalo Ari	x			x	x	x	x	5
Aidantausta Esa vj.			x					1
Kimmel Miliza vj.	x	x		x				3
Näkkäläjärvi Janne vj.						x		1
Tonteri Antti khall edustaja	x							1